

Opinnäytetyö (AMK)

Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka

Logistiikka

2014

Niko Rinne

KULJETUSYRITYKSEN PERUSTAMINEN

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Niko Rinne

KULJETUSYRITYKSEN PERUSTAMINEN

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, mitä kaikkea yrityksen perustamiseen liittyy. Työssä on käyty läpi muun muassa liiketoimintasuunnitelmaa, rahoituksen suunnittelua ja vakuutuksia. Työ on jaoteltu kahteen pääluokkaan. Ensimmäisessä luvussa käsitellään yritystoiminnan yleisiä, jokaisen uuden yrittäjän kohtaamia asioita. Toisessa luvussa keskitytään enemmän kuljetusyrittäjyyteen ja käsitellään asioita, joita uusi autoilija joutuu miettimään.

Oman yrityksen perustaminen on aina iso hanke, joka jokaisella yrityksellä lähtee kuitenkin liikkeelle liikeideasta. Liikeideaa täsmentämällä tehdään yrityksen liiketoimintasuunnitelma, jolla käydään läpi liikeidean toimivuus ja yrityksen lopullinen visio. Kuljetusyrityksen kannalta yksi tärkein vaihe on liikenneluvan ja toiminnan luvanvaraisuuden varmistaminen. Uuden yrittäjän on myös otettava huomioon, mitä lupia hän tarvitsee kuljettajille ja kalustolle.

Lakeja valvotaan tarkkaan esimerkiksi elintarvikealalla, määräytyy kalusto osaksi niin erilaisten säädösten kuin myös kuljetustarpeiden mukaan.

Uusikin yrittäjä voi päästä pitkälle ja välttää suurimmat riskit jo hyvällä suunnittelulla.

ASIASANAT:

yrittäjä, yritystoiminta, liiketoimintasuunnitelma, yrityksen perustaminen

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree Programme in Automotive and Transportation Engineering| Logistics

2014 | 31

Instructor Kari Lindström

Niko Rinne

STARTING A TRANSPORT COMPANY

The objective of this thesis was to study matters related to establishing a new business. The work focuses on matters such as the business plan, financing and insurances. The work was divided into two main sections. The first chapter deals with the general business aspect that any new entrepreneur might encounter. The second chapter focuses more on the specifics of a transport company.

Establishing a new business is always a great project that starts with a business idea. By developing the business idea an entrepreneur can create the company's business plan, which is an initial walkthrough of the functionality of the business concept and of the company's ultimate vision. In transportation one of the most important steps is to have an operating license and permit requirements to ensure lawful operation. A new entrepreneur should also take in to account, what permits he might need for the drivers and for the vehicles.

Laws are strictly controlled, for example, in the food sector where the equipment is determined both by law and the transportation needs.

Even a new entrepreneur can go a long way and avoid most significant risks with good planning.

KEYWORDS:

entrepreneur, entrepreneurship, business plan, starting a company

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
2 YRITYKSEN PERUSTAMINEN	6
2.1 Liikeidea	6
2.2 Liiketoimintasuunnitelma	7
2.3 Yritysmuodot	8
2.4 Vakuutukset	9
2.5 Sosiaalivakuutukset	10
2.6 Rahoitus	11
2.7 Kirjanpito	12
2.8 Henkilöstö	13
2.9 Markkinointi	14
2.10 Perustamistoimet	15
3 KULJETUSALA	17
3.1 Toiminnan luvanvaraisuus	17
3.2 Liikennelupa	18
3.3 Asiakkaat	19
3.4 Kalustohankinta	19
3.5 Kustannuslaskenta	21
3.6 Suoritealat	23
3.6.1 Eläinkuljetukset	23
3.6.2 Ympäristölle vaarallisten jätteiden kuljetus	24
3.6.3 Erikoiskuljetukset	24
3.6.4 Elintarvikekuljetukset	25
3.6.5 Vaarallisten aineiden kuljetus	27
4 YHTEENVETO	29
LÄHTEET	30
LIITTEET	31

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä käsitellään kuljetusyrityksen perustamista ja asioita, jotka tulee ottaa huomioon suunnitelmien edistyessä.

Yrittäjää ajatellessa tulee usein mieleen ominaisuuksia, kuten aloitteellisuus, sinnikkyys, vastuullisuus ja ahkeruus. Uuden yrityksen perustaminen onkin monivaiheinen prosessi, joka voi tuntua uudelle yrittäjälle hyvinkin vaikealta.

Yritystoiminnan aloittaminen on aina riskialtista, varsinkin silloin kun liikkeelle lähdetään vain liikeidean pohjalta. Lisäksi ilman laajaa kokemusta liiketoiminnasta muun muassa myynti- ja markkinointistrategien ymmärtäminen on erityisen vaikeaa. Opinnäytetyössä pyritään käsittelemään lukuisia yritystoimintaan liittyviä asioita, kuten rahoitusvaihtoehtoja, toiminnan luvanvaraisuutta ja perustamistoimia.

Työn ensimmäisessä osassa perehdytään yrityksen perustamiseen yleistasolla. Toisessa osassa keskitytään enemmän kuljetusalaan, sen lainsäädäntöön ja mahdollisiin ongelmiin ja sudenkuoppiin joihin uusi yrittäjä voi törmätä riippuen toiminnan suoritelasta. Opinnäytetyön tavoitteena on selventää yritykseen perustamiseen liittyviä vaiheita uudelle yrittäjälle. Työssä hyödynnetään alan kirjallisuutta ja julkaisuja sekä omaa tietoa ja taitoa kuljetusalalta.

2 YRITYKSEN PERUSTAMINEN

2.1 Liikeidea

Uuden yrityksen toiminnan pohjana on liikeidea, joka kertoo mihin yrityksen toiminta perustuu ja miten se hankkii tuloja. Liikeidea on lyhyt kuvaus:

- **Mitä** tuotteita tai palveluja yritys tekee?
- **Kenelle** tuotteita tai palveluja tehdään?
- **Miten** yritys myy, markkinoi ja toimittaa tuotteet tai palvelut kuluttajalle?
(Meretniemi & Ylönen 2008, 19.)

Liikeidea voi olla uusi keksintö tai löytyä systemaattisen etsinnän myötä. Useimmiten uuden yrityksen liikeidea perustuu toisen samalla alalla olevan yrityksen palveluksessa saatuun kokemukseen. Harvoin uusi yritys perustuu uusiin ideoihin, vaan ovat jo olemassa olevan tuotteen valmistukseen tai käyttöön liittyviä sovelluksia. (Meretniemi & Ylönen 2008, 19.)

Liikeidea on myös mahdollista hankkia ostamalla lisenssi tai patentti. Kaikki ideat eivät ole käyttökelpoisia, ja realismi on tarpeen, kun tarkastellaan uutta liikeideaa. Kun arvioi uutta ideaa mahdollisimman kriittisesti, voi välttyä turhilta riskeiltä. On myös kannattavaa miettiä, miten uusi idea menestyy markkinoilla vallitsevaa kilpailua vastaan. (Meretniemi & Ylönen 2008, 19.)

2.2 Liiketoimintasuunnitelma

Liiketoimintasuunnitelma on yrityksen kokonaisvaltainen kuvaus, jolla täsmennetään liikeideaa. Se luodaan pääasiassa yrittäjää itseään varten, mutta se laaditaan myös rahoittajia varten. Liiketoimintasuunnitelmaa tarvitaan myös pankkilainaa, starttilainaa tai tukia haettaessa. Liiketoimintasuunnitelmassa käydään läpi syvällisemmin liikeidean toimivuus sekä mahdollisuudet markkinoilla. (Meretniemi & Ylönen 2008, 24; Hokkanen ym. 2011, 70.)

Suunnitelmassa luodaan myös lopullinen visioyritykselle ja tehdään kilpailija-analyysi, jolla kartoitetaan yrityksen pahimmat kilpailijat. Muuta liiketoimintasuunnitelmassa huomioitavaa on toiminnan, rahoituksen, kirjanpidon ja vakuutusten suunnittelu, sekä henkilöstön määrä ja SWOT-analyysi. SWOT-analyysi on väline yrityksen toimintaympäristön kriittisen arviointiin, jossa tarkastellaan yrityksen vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia. (Meretniemi & Ylönen 2008, 33–34; Hokkanen ym. 2011, 70.)

Liiketoimintasuunnitelman ohessa uuden yrittäjän on mietittävä, kuinka paljon rahaa hän tarvitsee yrityksen käynnistämiseen. Investointilaskelmalla voidaan suunnitella rahan tarvetta, ja kannattavuuslaskelmalla voi arvioida kuinka paljon on myytävä, jotta yrittäjälle jää rahaa elämiseen. (Meretniemi & Ylönen 2008, 36; Hokkanen ym. 2011, 70.)

2.3 Yritysmuodot

Yritystoimintaa aloitettaessa on mietittävä, millaisessa muodossa toimintaa harjoitetaan. Yritystoimintaa kannattaa miettiä tarkkaan, sillä sen muodolla on pitkäikäisiä vaikutuksia yritystoimintaan ja sen tulevaisuuteen. Yritysmuodon valintaan ei ole olemassa yleispätevää ratkaisua vaan on mietittävä, mikä muoto sopii parhaiten oman yrityksen toimintaan. Suomessa oli vuonna 2012 Tilastokeskuksen mukaan 322 183 yritystä, jos maa- ja metsätalous jätetään pois yrityksiä oli 266 909. Näistä pääosa on osakeyhtiöitä tai toiminimiä. (Hokkanen ym. 2011, 50.)

Yritysmuodot jaetaan kahteen päätyyppiin: henkilöyhtiöihin ja pääomayhtiöihin. Valintaan vaikuttavia tekijöitä on lukuisia, kuten perustajien lukumäärä, yrityskoko, pääoman määrä, liiketoiminnan riski ja yrityksen imago. Usein yritysmuodon suurimpaan valintaan vaikuttavana tekijänä pidetään verotuksellisia näkökulmia. Tärkeimmät verot ovat valtiolle maksettava tulovero sekä tulojen mukaan määräytyvä kunnallisvero. Yritykseen kohdistuvaa verotusta selvitettäessä on otettava huomioon myös yrittäjään kohdistuva verorasitus. (Hokkanen ym. 2011, 50.)

2.4 Vakuutukset

Aloittavan yrittäjän tulee selvittää hänen yritykseensä parhaiten soveltuvat vakuutukset, sillä vakuutusratkaisut ovat yksilöllinen, yritykselle ominainen kokonaisuus. Yritystoimintaan kuuluu pakollisia sekä vapaaehtoisia vakuutuksia. Yrityksen vakuutustarpeita kannattaa harkita tarkkaan ja kilpailuttaa eri vakuutusentarjoajat, jolloin saa parhaan mahdolliset tarjouksen. Näin yrittäjä voi säästää tuhansia euroja vuodessa. Vakuutusasioista kannattaa keskustella yritysvakuuttamisen asiantuntijoiden kanssa, koska vakuutustarve riippuu yrityksen toimialasta. (Meretniemi & Ylönen 2008, 88–89.)

Yritystä koskevat vakuutukset ovat

- vahinkovakuutus
- oikeusturvavakuutus
- tuotevastuuvakuutus
- keskeytysvakuutus
- vastuuvakuutus. (Meretniemi & Ylönen 2008, 88–89.)

Yrittäjää koskevat vakuutukset ovat

- YEL-vakuutus
- työttömyysvakuutus
- tapaturmavakuutus
- henkivakuutus
- sairausvakuutus. (Meretniemi & Ylönen 2008, 88–89.)

Työntekijää koskevat vakuutukset ovat

- ryhmähenkivakuutus
- TyEL-vakuutus
- tapaturmavakuutus
- työttömyysvakuutus
- sairausvakuutus. (Meretniemi & Ylönen 2008, 88–89.)

2.5 Sosiaalivakuutukset

Työnantajan sosiaalimaksuja ovat työeläke-, tapaturmavakuutus-, ryhmähenkivakuutus-, työttömyysvakuutusmaksu sekä sosiaaliturvamaksu. 18–67-vuotiaasta työntekijästä maksetaan sosiaaliturvamaksu, jos ansio on vähintään 8 100 euroa kuudessa kuukaudessa. (Ilmarinen 2014.)

Sopimustyönantajan TyEL-maksu vuonna 2014 24,2 %.

Yrittäjän YEL-maksu

- 18-52 –vuotiailla 23,3 %
- 53-67 –vuotiailla 24,8 % (Ilmarinen 2014.)

Aloittavan yrittäjän YEL-maksu

- 18-52 –vuotiailla 18,174 %
- 53-67 –vuotiailla 19,344 % (Ilmarinen 2014.)

Työntekijän eläkemaksu

- alle 53-vuotias työntekijä 5,55 %
- 53 iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta 7,05 % (Ilmarinen 2014.)

Ansoiden rajamäärät vuonna 2014

YEL

- Yrittäjätoiminnan työtulon alaraja €/vuosi 7 430,59
- Työtulon enimmäisraja €/vuosi 168 750,00
- Tulon vähimmäismäärä osa-aikaeläkkeen saamiseksi 14 861,18 (Ilmarinen 2014.)

2.6 Rahoitus

Yritystoiminnan aloitus vaatii aina rahaa, joten yrityksen rahoitustarve tulee karvoittaa kattavasti. Rahoitustarpeen selvitys on hyvä aloittaa yrityksen talouden suunnitelulla. Aloittavan yrittäjän on laskettava, kuinka paljon alkupääomaa tarvitaan kalustoon ja koneisiin sekä käyttöpääomaan. Kun kulut ovat tiedossa, voidaan alkaa suunnittelemaan rahoitusta. (Meretniemi & Ylönen 2008, 76–77.)

Yrityksen alkuvaiheessa on usein taloudellisesti tiukkaa, koska yrittäjät pyrkivät selviämään mahdollisimman pienellä lainalla. Tämä vaikuttaa siihen, että liikkeelle päästään hitaasti. Talouden suunniteluun kuuluu budjetin laatiminen, josta selviää yrityksen menot ja tulot, joten sen avulla voidaan tarkastella yrityksen tuottavuutta. Erityisesti rahoittajat ja mahdolliset sijoittajat tarkastelevat yrityksiä niiden kannattavuuden, tuottavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden perusteella. (Meretniemi & Ylönen 2008, 76–77.)

Myös yritystoimintaan liittyvät riskit otetaan huomioon, ja korko määräytyy sen mukaan. Rahoitusvaihtoehtoja mietittäessä on rahan riittävyyden lisäksi otettava huomioon sen hinta, koska sijoittajat haluavat yleensä osuuden yrityksestä. (Meretniemi & Ylönen 2008, 76–77.)

Erilaisia rahoitusvaihtoehtoja ovat muun muassa

- pankkilaina
- Tekesin rahoitus
- oma pääoma
- starttiraha
- Finnveran lainat ja takaukset
- TE-Keskuksen tuet
- Finpron tuki
- yksityiset sijoittajat
- Sitran rahoitus
- Keksintösäätiön rahoitus. (Meretniemi & Ylönen 2008, 76–77.)

Pankkilainoihin vaaditaan lähes aina vakuudet turvaksi, ja lainaa haettaessa pankki arvioi asiakassuhteeseen liittyvät riskit. Jos lainan pankilta saa, mutta vakuuksia ei ole, on lainan korko suurempi. Vakuuksista käyvät takaukset tai reaaliomaisuus. Rahoitusta hakiessa on hyvä olla pohjalla huolellinen suunnittelu ja hyvä liiketoimintasuunnitelma sekä realistiset kannattavuuslaskelmat. Neuvotteluissa kannattaa pysyä sitkeänä sekä pitää määrätietoinen asenne. (Meretniemi & Ylönen 2008, 76–77.)

2.7 Kirjanpito

Suomessa kaikki yritykset ovat kirjanpitovelvollisia. Yrityksiä ohjaavat verotusta koskevat lait ja sen pitämisestä on säännökset kirjanpitolaissa. Kirjanpitoa ei kuitenkaan pidetä muita varten, vaan ensisijaisesti yrittää ja yritystä varten. Moni hyvä liikeidea on kaatunut, koska yrittäjä ei ole tutustunut kirjanpidon perusasioihin ja kaatanut näin koko yrityksen. (Meretniemi & Ylönen, 2008,140; Holopainen & Levonen, 2008, 161–162; Hokkanen ym. 2011, 148.)

Kirjanpidolla tarkkaillaan, miten raha liikkuu yritykseen sisään ja siitä ulos, sekä mikä on lopputulos tilinpäätöksessä. Yrittäjälle on myös suurta hyötyä kirjanpidosta, koska sen avulla pystytään näkemään yrityksen taloudellinen tila ja vakavaraisuus sen omaisuuden ja velkojen pohjalta. Kirjanpidolla saadaan myös laskettua yrityksen laskettavaksi tulevat verot. (Meretniemi & Ylönen, 2008,140–141; Holopainen & Levonen, 2008, 161–162; Hokkanen ym. 2011, 148.)

Yleensä kirjanpito on hyvä jättää ammattilaiselle, koska kirjanpidolliset lakiasiat saattavat olla hyvin sekavia niihin perehtymättömillä. Mutta koska yrittäjä on itse viime kädessä vastuussa kirjanpidosta, on hänen hyvä ymmärtää ainakin perusasiat. Kirjanpitäjää voi hakea Kirjanpitotoimistojen liiton kautta. Jotta yhteistyö sujuisi mahdollisimman jouhevasti, on kannattavaa käydä tapaamassa kirjanpitoehdokkaita. Näin pystytään varmistamaan hyvä henkilökemia, koska asiapitoisuudestaan huolimatta on kyseessä hyvin henkilökohtainen suhde. Kirjanpidon hinta vaihtelee hyvin paljon, joten kannattaa pyytää tarjous muutamalta tilitoimistolta, verrata hintaa ja sisältöä ennen päätöstä. (Meretniemi & Ylö-

nen, 2008,142–143; Holopainen & Levonen, 2008, 162–163; Hokkanen ym. 2011, 163.)

Kaikkia 2007 Heinäkuun jälkeen alkavia tilikausia koskee uusi tilintarkastuslaki, jonka mukaan tilintarkastus pitää suorittaa kansainvälisten standardien mukaan. Tämä merkitsee sitä, että standardointi, raportointi ja valvonta lisäävät tilintarkastajien työmäärää ja samalla kustannuksia 25–30 %. Yritys on uuden tilintarkastuslain alainen, jos kaksi seuraavista ehdoista täyttyy:

- Liikevaihto on yli 200 000 euroa.
- Taseen loppusumma on 100 000 euroa.
- Palveluksessa on keskimäärin kolme ihmistä. (Meretniemi & Ylönen, 2008,144; Holopainen & Levonen, 2008, 165–166; Hokkanen ym. 2011, 163.)

Tilintarkastuspakon ulkopuolelle jäävät hyvin pienet yritykset, mutta näistä noin puolet tarkistuttaa kuitenkin tilinsä rahoittajien vaatimuksesta. (Meretniemi & Ylönen 2008, 144.)

2.8 Henkilöstö

Henkilöstöllä on huomattava merkitys yrityksen toimintaan. Kun henkilöstö on kokenutta ja osaavaa, on yrityksen helpompi toimia. Yksin yrittämisessä on omat puolensa, silloin ei tule ristiriitoja. Mutta yksityisyrittäminen voi olla yksinäistä ja raskasta. (Meretniemi & Ylönen 2008, 102.)

Henkilöstön määrä riippuu ainoastaan tarpeesta ja henkilöstöhankinnan lähtökohtana on huolellinen suunnittelu. Koska työvoiman hankinnassa on aina kyseessä merkittävä taloudellinen ratkaisu on mietittävä myös muut mahdolliset ratkaisut, kuten alihankkijoiden käyttö, työvoiman vuokraus, tai yhteistyö muiden yritysten kanssa. (Meretniemi & Ylönen 2008, 102–103.)

Henkilöstön suunnittelussa kannattaa ottaa huomioon erityisesti taloudelliset näkökulmat ja miettiä, voiko työntekijän peruspalkkaa tai tulospalkkaa toisinaan lieventää tarjoamalla työntekijälle ei-taloudellista hyötyä. Ei-taloudellisina palkkoina käyvät vaikka urakehitys, koulutusmahdollisuudet tai työedut. (Meretniemi & Ylönen 2008, 108.)

2.9 Markkinointi

Markkinointi on käsitteenä laaja, ja suuri osa sitä on palvelua. Markkinointi on onnistunutta, kun asiakkaat ostavat yrityksen tuotteita tai palveluja, ja näin tuottavat rahavirtaa yritykselle. Palvelu on markkinoinnissa ainutkertainen tilanne, eikä sitä pysty etukäteen harjoittelemaan tai suunnittelemaan. Kuljetusyrityksen on hyvä jäsenellä palvelutapahtuma etukäteen, jotta voidaan parantaa palvelua myös myöhemmin. (Meretniemi & Ylönen 2008, 114–115; Hokkanen ym. 2011, 75.)

Markkinoinnin suunnittelu perustuu aina yrityksen liiketoimintasuunnitelmaan, ja suunnitelmaa laadittaessa tulisi kiinnittää erityisesti huomiota tuotteen tai palvelun kohderyhmään. (Meretniemi & Ylönen 2008, 114–115; Hokkanen ym. 2011, 75.)

Markkinoinnin määrälliset tavoitteet ovat

- myyty kappalemäärä
- myyntitulot
- asiakasmäärä
- markkinaosuus. (Meretniemi & Ylönen 2008, 114–115; Hokkanen ym. 2011, 75.)

Markkinoinnin laadulliset tavoitteet ovat

- positiivinen mielikuva yrityksestä ja tuotteesta
- myyntitoiminnan kehittäminen
- tuotteet ja yrityksen tunnettavuuden lisääminen
- asiakasuskollisuuden luominen
- tuotteen asemointi suhteessa kilpailijoiden tuotteisiin. (Meretniemi & Ylönen 2008, 114–115; Hokkanen ym. 2011, 75.)

2.10 Perustamistoimet

Varsinainen perustaminen tapahtuu hakemalla yritystä perustamisilmoituslomakkeella Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin ennen toiminnan aloittamista. Yhtiömuodosta riippuen Patentti- ja rekisterihallitus perii ilmoituksesta käsittelymaksun. Käsittelymaksut ovat avoimella yhtiöllä ja kommandiittiyhtiöllä 225€, toiminimellä 105€, osuuskunnalla 380€ sekä osakeyhtiöllä 380€ + jokaisesta aputoiminimestä 95€ / kpl. (Patentti- ja rekisterihallitus 2014.)

Yrityksen nimellä eli toiminimellä erotutaan oman ja muiden alojen yrityksistä. Rekisteröimällä oma toiminimi on helpoin tapa saada yksinoikeus nimeen. Yksinoikeus estää muiden elinkeinoyrittäjien mahdollisuuden käyttää omaan toiminimeen sekoitettavissa olevaan toiminimen käytön. (Meretniemi & Ylönen 2008, 128; Holopainen & Levonen 2011, 217–218.)

Hyvä toiminimi on helposti muistettava, myyvä ja selkeä. On myös hyvä miettiä kansainvälisille markkinoille soveltuvaa toiminimeä, koska vienti- ja tuontimahdollisuuksia saattaa ilmetä tulevaisuudessa ja nimen muutos voi aiheuttaa hankaluuksia kotimaan markkinoinnille. (Meretniemi & Ylönen 2008, 128; Holopainen & Levonen 2011, 217–218.)

Koska tavaraliikenne on luvanvaraista elinkeinon harjoittamista on uutta kuljetusyritystä perustettaessa haettava myös elinkeinolupa ELY-keskukselta. Jos aloittavan yritys ei ole toiminimi on haettava ennakkoperintärekisteriin, koska

toisin kuin yksityisiltä tai luonnollisilta henkilöiltä perittävä ennakopidätysvero, yrityksiltä vero otetaan ennakoverona. (Meretniemi & Ylönen 2008, 128; Holopainen & Levonen 2011, 219.)

Ennen liiketoiminnan aloittamista tulee yrittäjän ilmoittautua verovirastossa alvelvolliseksi sekä palkkoja maksavaksi työnantajaksi. Uuden tilintarkastuslain myötä yrityksessä suoritetaan tilintarkastus, poikkeuksena toiminimi. Näin ollen yrittäjä on kirjanpitovelvollinen ja uusi laki tarkensi tilintarkastajien vastuuta. Muita yrityksen aloittamisessa tehtäviä ilmoituksia tai toimia ovat, riippuen yrityksen koosta, oma eläkevakuutus, työtapaturmavakuutus henkilöstölle sekä henkilökunnan työterveyshuolto. (Meretniemi & Ylönen 2008, 128; Holopainen & Levonen 2011, 219–220.)

3 KULJETUSALA

3.1 Toiminnan luvanvaraisuus

Joidenkin töiden harjoittaminen on säädetty luvanvaraiseksi ja ennen toiminnan aloittamista on hankittava lupa sekä tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin saata- vasta luvasta. Tällaisiin elinkeinoihin liittyy esimerkiksi turva-, terveys- tai talous- riskejä. Joillakin aloilla toimivien yritysten tiloissa tulee myös tehdä tarkastus ennen luvan myöntämistä. (Yrittäjät 2014.)

Luvanvaraisia elinkeinoja ovat muun muassa

- ajoneuvojen katsastustoiminta
- alkoholin anniskelu ja myynti
- alkoholin valmistus- ja tukkumyyntiluvat
- taksi-, tavara- ja joukkoliikenne
- arvopaperiliikkeiden ja optioyhteisön toiminta, arvopaperipörssitoiminta (valtiovarainministeriö).
- lentoliikenteen reitti- ja tilausliikenneluvat
- sijoitusrahastotoiminta
- terveydelle ja ympäristölle vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastoin- ti. (Yrittäjät 2014.)

Näin ollen joudutaan myös kuljetusyritystä perustettaessa hankkimaan elinkei- nolupa.

3.2 Liikennelupa

Liikennelupa on lupa, jota tarvitaan jos aiotaan harjoittaa luvanvaraista tavaraliikennettä. Luvanvaraista tavaraliikennettä säätelee kaupallisista tavarakuljetuksista tiellä annettu laki. Liikenneluvat myöntää keskitetysti Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus koko maassa. (Skal 2012.)

Liikennelupalajeja ovat

- yhteisölupa
- kotimaan liikennelupa ja
- liikennetraktorilupa. (Skal 2012.)

Uusille luvanhakijoille myönnetään joko yhteisölupia tai traktoriliikennelupia. Aikaisemmin käytössä olleita kotimaan lupia myönnetään nykyisille luvanhaltijoille lupia uusittaessa tai kalustoa lisättäessä. Uusia lupia saadakseen on liikennöitsijällä oltava todistus tarpeellisesta katteesta useammalle autolle. Tällaisen todistuksen voi kirjoittaa esimerkiksi kirjanpitäjä. (Skal 2012.)

Liikenneluvan hakijan tulee olla

- hyvämaineinen
- saanut ammattitaidostaan Ajoneuvohallintokeskuksen myöntämän todistuksen (todistaa hakijan omaavan ammattipätevyysdirektiivin mukaiset tiedot ja taidot)
- oikeustoimikelpoinen
- vakavarainen. (Skal 2012.)

Liikenneluvan muuttamista ja uusimista haetaan samalla tavalla ja samassa järjestyksessä kuin uutta lupaa. (Skal 2012.)

3.3 Asiakkaat

Yrityksen perustamisessa tärkeimmässä osassa ovat asiakkaat. Asiakaslähtöinen toiminta on perusteltua, sillä ovathan asiakkaat ainoa tuottojen lähde. Jos yrityksellä ei ole asiakasta, yrityksen on mahdoton saada tuloja. Kuljetusyrityksellä asiakashankinta on pääosassa, koska kaluston hankinta riippuu asiakkaasta ja hänen tarpeistaan. On mietittävä mikä on asiakkaalle tuotettava palvelu tai lisäarvo, joka saa asiakkaan ostamaan juuri sinun tuotteen tai palvelun. (Meretniemi & Ylönen, 2008, 27.)

Kuljetusyrityksissä kuljetussopimukset on usein toteutettu alihankintaperiaatteella, jossa henkilö tai useimmiten yritys on sitoutunut toteuttamaan urakkasopimuksen mukaisen työn. Suurilla logistiikkayhtiöillä ei aina ole omaa kalustoaan, jolloin yritys palkkaa yksityisyrittäjänä toimivan autoilijan kuljettamaan heidän tuotteitaan.

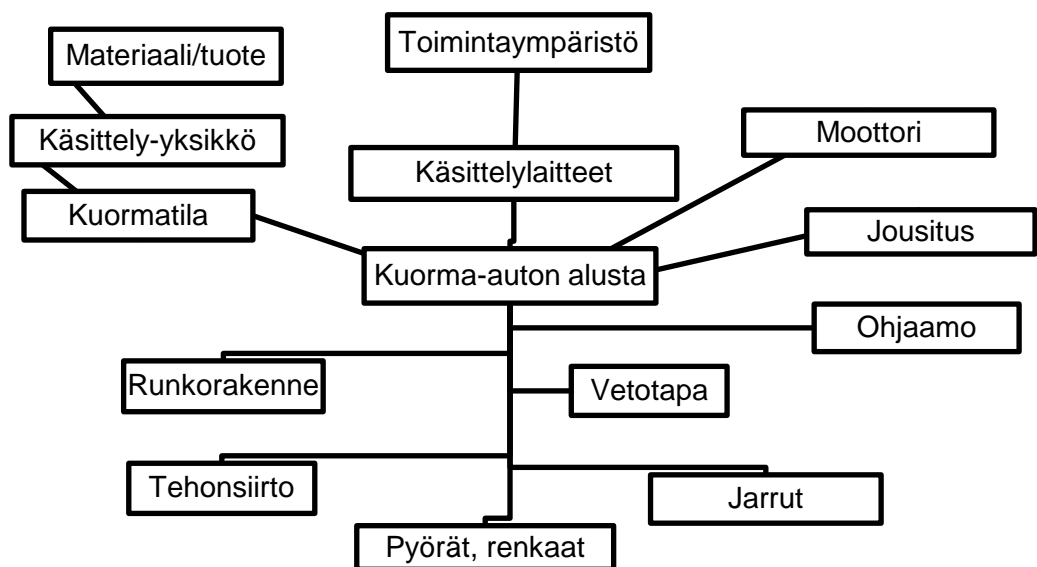
3.4 Kalustohankinta

Kun asiakas on hankittu, uuden yrittäjän on mietittävä, mitä tai minkälaisia koneita ja ajoneuvoja hän todella tarvitsee ja kuinka ne hankitaan. Mahdollisuuksia ovat ostaminen joko uutena tai käytettynä sekä leasing-sopimus. Usein on saatavilla hyvin huollettua kalustoa, joka on huomattavasti edullisempaa kuin uusi vastaava. (Hokkanen ym. 2011,401.)

Leasing-sopimukset tehdään usein kahden tai kolmen vuoden sopimuksilla, mutta jopa viiden vuoden sopimukset ovat mahdollisia. Sopimuskauden päättyttyä kalusto on mahdollista ostaa hinnalla, jossa ikä on otettu huomioon. Kannattaa laskea tarkkaan ja vertailla leasing- ja ostohintoja. Vasta tämän jälkeen on viisasta tehdä päätös hankintatavasta.

Joillakin kuljetusalloilla uusi yrittäjä saa asiakkaalta listan kaluston tarpeellisista ominaisuuksista, joita vaaditaan joko heidän puolesta tai lain mukaan. Esimerkiksi elintarvikealalla kuljettaja ei voi harjoittaa ammattia, jos ajoneuvossa ei ole kylmäkonetta jolla saavutetaan vaaditut lämmöt kuljetustilaan. (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus elintarvikkeiden kuljetuslämpötiloista ja muista kuljetusoloista 597/2000.)

Ajoneuvon hankinta tiettyyn käyttötehtävään on todella monivaiheinen prosessi, jossa joudutaan tekemään valintoja hyvin laajasta valikoimasta (Kuva 1). Kuljetusyrittäjän on mietittävä, mihin kuljetuksiin hän aikoo keskittyä ja tehtävä hankinnat sen mukaan. Ominaisuuksien ja merkkien vertailussa voi oman arvioinnin apuna käyttää mm. muiden kokemuksia ja myyjien ammattitaitoa. (Hokkanen ym. 2011,401.)

Kuva 1 Alustan, kuormatilan ja käsittelylaitteiden tekninen valinta

3.5 Kustannuslaskenta

Kustannuslaskennan tehtävänä on laskea eri tuotannontekijöistä aiheutuvia kustannuksia ja kohdentaa näitä eri laskentakohteille. Kustannuslaskentaa pidetään usein kuljetusyrittäjien tärkeimpänä laskentatoimen osa-alueena, joten kannattavuuden varmistamiseksi kustannusten laskeminen tulisi olla systemaattista ja jatkuvaa. Kustannuslaskennassa kustannukset lasketaan yleensä vuositasolla, sekä aina ilman arolisäveroja. Ajanjakson lisäksi muita laskentakohteita ovat mm. yksittäinen auto tai kuljetus, liiketoiminta-alueet sekä asiakas tai asiakasryhmä. (Hokkanen ym. 2011, 246.)

Kustannuslaskennan keskeisin tehtävä on laskea kulut suoriteyksikköä kohti, kuten per ajettu kilometri, käytetty tunti, kuljetettu tonni, tai kuljetetut kuutiot, litrat tai kuormalavat. Laskennalla yrityskokonaisuuden kustannukset hajotetaan pienemmiksi palasiksi, jotta yksikköjen kannattavuus voidaan selvittää. Kustannuslaskennassa on otettava huomioon myös kapasiteetti, toiminta-aste ja toimintasuhde. Kapasiteetilla tarkoitetaan enimmäissuoritetta, joka on mahdollista asiakkaalle toimittaa tietyssä ajanjaksossa. Toiminta-asteella tarkoitetaan toteutunutta suoritemäärää kyseisessä ajanjaksossa. Toimintasuhde on toteutunut toiminta-aste suhteessa kapasiteettiin. (Hokkanen ym. 2011, 247.)

Osa yrityksen kustannuksista muuttuu hyppäyksittäin sen kasvun myötä, tämän saa aikaan organisaation uudet toimet, esimerkiksi uusi ajojärjestelijä. Pitkällä tähtäimellä kaikki yrityksen kustannuksista ovat muuttuvia ja tähän kustannusten perusjakoon voidaan puuttua tehdyillä strategiavalinnoilla. Oman yrityksen kustannusrakenteen selvittäminen on tärkeää kuljetusyrittäjällekin, jolloin kannattavuuden voi laskea ainakin karkealla tasolla. Aloittavalle yrittäjälle laskentatilanne on hieman hankalampi, koska toteutuneita kustannus- ja tuottotietoja ei ole käytettävissä. Laskentaa tulisi tehdä tästä huolimatta edes jollakin tasolla. (Hokkanen ym. 2011, 247–248.)

Kustannustekijät jaetaan eri tavalla erilaisiin ryhmiin ja seuraavassa on lueteltu kuljetusyrityksen kustannustekijöitä pääryhmittäin.

Kuljetustyökustannuksia ovat

- kuljettajien palkat
- välilliset palkkakustannukset
- päivä- ja ruokarahat sekä matka- ja majoituskustannukset. (Hokkanen ym. 2011, 246–270.)

Kuljetuskaluston kustannukset jaetaan kahteen pääryhmään.

A. Kiinteitä kustannuksia ovat

- pääomakustannukset (Kaluston arvonaleneminen, pääomakorko ja käyttöpääoman korko)
- vakuutusmaksut
- liikennöimismaksut
- ylläpitokustannukset
- korvaukseton ajo
- muut kiinteät kustannukset.

B. Muuttuvia kustannuksia ovat

- polttoainekustannukset
- voiteluainekustannukset
- korjaus- ja huoltokustannukset
- rengaskustannukset. (Hokkanen ym. 2011, 246–270.)

Kuljetusorganisaationkustannuksia ovat

- kiinteät palkkakustannukset (johdon ja toimihenkilöisen palkat välillisine palkkakustannuksineen)
- toimitilojen kustannukset (vuokrat, sähkö, lämmitys, huolto, vartiointi, siivous yms.)
- yrittäjän vastuu- ja eläkevakuutukset
- markkinointi- ja ajovälitysmaksut
- tutkimus-, kehitys- ja koulutusmaksut
- jäsenmaksut ynnä muut hallintokulut. (Hokkanen ym. 2011, 246–270.)

Tavarankäsittelykustannuksia ovat

- kuljetusvakuutus
- terminaali- ja käsittelykustannukset
- muut tavarankäsittelykustannukset (alihankintatyöt). (Hokkanen ym. 2011, 246–270.)

Väyläkustannuksia ovat

- tie-, silta- ja tunnelimaksut
- lautta- ja satamamaksut
- pysäköinti- ja vartiointimaksut
- punnitusmaksut. (Hokkanen ym. 2011, 246–270.)

Kustannukset voidaan ryhmitellä myös erillis- ja yleiskustannuksiin, jonka merkitys korostuu kun kuljetusyrittäjä seuraa eri liiketoiminta-alueidensa kustannuksia ja kannattavuutta. Kun yrittäjällä on kustannusrakenne selvillä, hän pystyy hahmottamaan sitä, miten eri komponentteihin vaikuttamalla saadaan liiketoiminnan tulosta parannettua. (Hokkanen ym. 2011, 247–248.)

3.6 Suoritealat

3.6.1 Eläinkuljetukset

Eläinten kuljetus on luvanvaraista toimintaa, jota suorittaa pääasiassa itsenäiset kuljetusyrittäjät, jotka ovat tehneet kuljetussopimuksen teurastamon kanssa. Suomessa eläinkuljetusluvan omaavia autoilijoita on noin 500. Eläinkuljetuksia valvoo Maa- ja metsätalousministeriö yhdessä Elintarviketurvallisuusviraston kanssa. Eläinten kuljetuksia koskevan lainsäädännön pääasiallinen tarkoitus on suojella eläimiä kaikelta kuljetuksen aikana tapahtuvalta vahingoittumiselta sekä kivulta. Lainsäädännöllä määritellään kaluston ominaisuuksia, kuten ilmanvaihtoa sekä kuljetusaikoja. (Hokkanen ym. 2011, 498–499.)

3.6.2 Ympäristölle vaarallisten jätteiden kuljetus

Ympäristövaarallisiksi jätteiksi katsotaan kaikki sellaiset jätteet, jotka Voivat jonkin ominaisuutensa johdosta aiheuttaa erityisesti vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Ympäristöministeriöllä on luettelo yleisimmistä ongelmajätteistä sen jätelaissa, jonka tavoitteena on tukea kestävää kehitystä ja ehkäistä jätteistä aiheutuvaa vaaraa ympäristölle. (Hokkanen ym. 2011, 487–488.)

Ongelmajätteiden käsittelyyn tarvitaan jätelupa, joka myönnetään osana laajempaa ympäristölupaa. Luvan myöntäjä määräytyy ympäristölupamenettelylain mukaan, luvanvaraisen toiminnan laajuuden ja laadun mukaan. Luvan lisäksi kuljettajan on ilmoitauduttava jätetiedostoon ongelmajätteiden kuljettajaksi enne toiminnan aloittamista. (Hokkanen ym. 2011, 487–488.)

Suurin osa ongelmajätteistä kuuluu lainsäädännön kannalta vaarallisiin aineisiin, joita kuljetettaessa on otettava huomioon ongelmajätteiden kuljetuksia koskevien määräysten lisäksi myös VAK-määräyksiä. Kuljettaja vastaa siitä, että ongelmajätteet kuljetetaan määräysten mukaisesti. (Hokkanen ym. 2011, 487–488.)

3.6.3 Erikoiskuljetukset

Erikoiskuljetuksilla tarkoitetaan tiekuljetuksia, jossa vähintään yksi yleisesti tielle sallittu mitta tai massa-arvo ylittyy. Erikoiskuljetuksia koskee paitsi sama lainsäädäntö kuin muitakin tiellä liikkuvia, myös yksinomaan erikoiskuljetuksia varten laaditut säädökset. Erikoiskuljetuksille ei ole kuitenkaan yhtenäistä kansainvälistä lainsäädäntöä, kuten tavaraliikenteellä yleisesti. Joissakin maissa erikoiskuljetuslupa pitää hankkia erikseen maan läpi ajettaessa, koska kansallinen lainsäädäntö ja kuljetuslupakäytäntö on vaihteleva. (Hokkanen ym. 2011, 459.)

Yliraskaat ja leveät erikoiskuljetukset tarvitsevat aina luvan ylittäessään tielle yleisesti sallitut massat tai mitat. Suomessa vapaat mittarajat kuorma-autoilla tai

niiden yhdistelmillä ovat yleensä enintään korkeus 4,4 metriä, leveys 4 metriä ja pituus puoliperävaunun tai hinattavan laitteen yhdistelmällä 30 metriä. Suomessa Tiehallinto voi myöntää kuljetusluvan erikoiskuljetukselle yleisellä tiellä tai tienomistajan suostumuksella myös kuntien tieverkolle sekä yksityistielle. Jos kuljetus ylittää rautatien tasoristeyksen on hankittava myös lupa Ratahallintokeskukselta. (Hokkanen ym. 2011, 460–461.)

Erikoiskuljetuksiin tarvitaan aina varoitusautoja, joiden määrä riippuu kuljetuksen mitoista. (Taulukko 1)

Taulukko 1 Varoitusautojen ja liikenteenohjaajien määrä

Kuljetuksen mitat	Korkeus yli 5m	Kuljetuksen leveys B (m)						Kuljetuksen pituus L (m)							
		B≤3		3<B≤3,5		3,5<B≤4		4<B≤5		5<B≤7		B>7			
Varoitustoimenpide ja määrä vähintään	Korkeus yli 5m	L≤30	30<L≤40	L>40	L≤25,25	25,25<L≤30	30<L≤45	L>45	L≤30	30<L≤40	L>40	L≤35	L>35	Kaikki pituudet	pi- tu
		Varoitusautoja edessä	1		1	1		1	1	2	1	1	2		
Varoitusautoja takana				1			1	1		1	1	1	1	1	1
Liikenteenohjaajia	1		1	2			2	3		2	3	2	3	3	3
Poliisi(tai varoitusauto ja liikenteenohjaaja)															1

3.6.4 Elintarvikekuljetukset

Suomi on ratifioinut kansainvälisen elintarvikekuljetuksia koskevan ATP-sopimuksen, jota valvoo Elintarviketurvallisuusvirasto. ATP-sopimuksen tarkoi-

tuksena on parantaa helposti pilaantuvien elintarvikkeiden säilyvyyttä riippumatta siitä, kuljetetaanko tuotteita kansanvälisessä liikenteessä vai kotimaan rajojen sisällä. Lainsäädännön ja ohjeistuksen tarkoitus on turvata elintarvikkeiden turvallinen ja hygieeninen kuljetus. Elintarvikekuljetusalalle ryhtyvän liikenteenharjoittajan onkin syytä hankkia tarvittava asiantuntemus ala kuljetuskalustosta ja tuotteista sekä näihin liittyvistä ohjeistuksista. (Hokkanen ym. 2011, 489.)

Elintarviketurvallisuusviraston tehtävänä on suunnitella, ohjata, kehittää ja suorittaa valtakunnallisesti elintarvikevalvontaa, ja näin varmistaa kuluttajien terveydellinen turvallisuus. Suomessa elintarvikelakia säätelee paitsi keväällä 2006 uusittu peruslaki, myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset. (Hokkanen ym. 2011, 490.)

Kuljetuksien erityismääräyksiä on muun muassa seuraavissa säädöksissä

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus elintarvikehygieniasta, 853/2004/EY
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus eläinperäisistä elintarvikkeista koskevista erityisistä hygieniasäännöistä, 853/2004/EY
- Komission asetus pakastettujen elintarvikkeiden lämpötilojen seurannasta kuljetuksen ja varastoinnin aikana, 37/2005/EY
- Pakasteasetus, 165/1994
- KTM:n asetus pakastettujen elintarvikkeiden valvonnassa käytettävistä näytteenotto- ja mittausmenetelmistä, 101/2006
- MMM:n asetus elintarvikehuoneistojen elintarvikehygieniasta, 28/2009. (Hokkanen ym. 2011, 490.)

Määräyksiä mukaan nykyisin pakaste- ja kylmäkuljetusta vaativissa kuljetuksissa on oltava lämpötilan seurantajärjestelmä. Lämpötilaa mittaavien antureiden riittävä määrä riippuu kalustosta ja kuljetustilan koosta. Antureille ja lämpömittareille on omat laatuvaatimukset, jotka on mainittu KTM:n asetuksessa. (Hokkanen ym. 2011, 490–491.)

Elintarvikekuljetuksissa kuljetuskalustolle on suoritettava ATP-katsastus, jossa varmistetaan korirakenteen eristyskyvyn ja lämmönsäätelyn riittävyys. Testien perusteella kalustolle annetaan ATP-luokitus, jonka tunnukset sijoitetaan kuljetuskaluston ulkopintojen etuyläkulmaan molemmille puolille. (Hokkanen ym. 2011, 490–491.)

3.6.5 Vaarallisten aineiden kuljetus

Vaarallisilla aineilla tarkoitetaan aineita, jotka räjähdys-, palo- tai tartuntaturvallisuutensa, myrkyllisyytensä, syövyttävyytensä tai muun sellaisen ominaisuutensa takia saattavat aiheuttaa vahinkoa ihmiselle tai ympäristölle. Suomen maanteillä kulkee vuosittain 15 miljoonaa tonnia vaarallisia aineita. Suomen VAK-määräykset pohjautuvat kansainväliseen ADR-sopimukseen. Koska ADR-sopimus päivittyy vuosittain, on yrittäjän seurattava tietoja säännöllisesti. Tukes valvoo Suomessa kuljetettavien pakkausten ja säiliöiden turvallisuutta. Vaarallisten aineiden tiekuljetuksia valvoo poliisi sekä tulli. (Hokkanen ym. 2011, 472–473.)

Vaaralliset aineet on jaettu 9 luokkaan niiden ominaisuuksien perusteella

- Luokka 1 Räjähdeet (lauhintaräjähdeet, iletulitteet)
- Luokka 2 Kaasut (hiilidioksidi, asetyleeni, nestekaasu)
- Luokka 3 Palavat nesteet (bensini, diesel, alkoholit)
- Luokka 4.1 Helposti syttyvät kiinteät aineet, itsereaktiiviset aineet ja epäherkistetyt kiinteät räjähdysaineet (naftaleeni, rikki)
- Luokka 4.2 Helposti itsestään syttyvät aineet (fosfori, kalsiumsulfidi)
- Luokka 4.3 Aineet, jotka veden kanssa kosketukseen joutuessaan kehittävät palavia kaasuja (kalsiumhydridi, alumiinijauhe, litium)
- Luokka 5.1 Sytyttävästi vaikuttavat (hapettavat) aineet (natriumkloriitti, natriumperoksidi, vetyperoksidi)
- Luokka 5.2 Orgaaniset peroksidit (peroksidietikkahappo)
- Luokka 6.1 Myrkylliset aineet (arseeniyhdisteet, lyijyasetaatti, torjunta-aineet)

- Luokka 6.2 Tartuntavaaralliset aineet
- Luokka 7 Radioaktiiviset aineet
- Luokka 8 Syövyttävät aineet (muurahaishappo, rikkihappo, lipeä)
- Luokka 9 Muut vaaralliset aineet (litiummetalliakut, ympäristölle vaaralliset aineet) (Tukes 2014.)

Alle vapaarajan menevissä kuljetuksissa ei vaadita ADR-ajolupaa, eikä ajoneuvossa tarvitse olla muita turvavarusteita kuin sammutin. Vapaarajalla tarkoitetaan vaarallisten aineiden suurinta sallittua määrää kuljetusyksikköä kohti, jolloin kaikki VAK-määräykset eivät ole voimassa. Yhteenkuormauskiellot ovat voimassa myös alle vapaarajan olevissa kuljetuksissa. (Hokkanen ym. 2011. 476.)

Vapaarajan ylittyessä on kuljetusyksikkö aina merkittävä. Kappaletavaraa kuljetavat kuljetusyksiköt merkitään edestä ja takaa oranssikilvillä. Luokan 1 ja 7 aineita kuljetettaessa merkitään ajoneuvo myös molemmilta sivuilta ja takaa luokakohtaisilla suurlipukkeilla. Säiliöajoneuvot merkitään vaaran tunnusnumeroin ja aineet UN-numeron käsittävillä kilvillä sekä luokakohtaisilla suurlipukkeilla. Kappaletavarakontit merkitään kaikilta neljältä sivulta. Konttia kuljettava kuljetusyksikkö merkitään oranssikilviltä edestä ja takaa. Kuljetuksen suorittaja vastaa, että riittävä määrä varoitusmerkintöjä on käytössä ja kuljettaja vastaa, että kuljetusyksikkö on merkitty oikein. (Hokkanen ym. 2011. 479.)

Suomen laissa on määritelty eri osapuolten vastuut vaarallisten aineiden kuljetamisessa tiellä. Lähettäjä vastaa, että vaarallinen aine on luokiteltu ja pakattu oikein sekä vaadittujen asiakirjojen kuljetustiedot on oikein. Kuljetuksen suorittaja vastaa, että kuljetukseen käytettävää ajoneuvoa voi tähän tehtävään käyttää ja, että se on oikein miehitetty. Kuljettajan vastuulle jää huolehtia siitä, että kuljetus suoritetaan määräysten mukaisesti. (Hokkanen ym. 2011. 479-480.)

4 YHTEENVETO

Työn tavoitteena oli selventää uuden yrityksen perustamissa vastaan tulevia asioita, kuten liiketoimintasuunnitelmaa, rahoituksen suunnittelua ja lopullisia perustamistoimia.

Uuden yrittäjän tulee myös ottaa huomioon, missä muodossa yritystoimintaa harjoitetaan. Yritysmuodolla on pitkäikäisiä vaikutuksia yrityksen toimintaan, sekä sen verotukseen. Verotuksellisia näkökulmia pidetäänkin suurimpaan valintaan vaikuttavana tekijänä. Yritykseen kohdistuvaa verotusta selvittäessä on otettava huomioon myös yrittäjään kohdistuva verorasitus.

Yrittäjäksi ryhtyminen on todella iso hanke, jossa on paljon riskejä ja toisinaan useita vastoinkäymisiä. Jotta mahdollisuudet olisivat niin teoriassa kuin käytännössäkin mahdollisimman hyvät, on yrittäjän pidettävä tietonsa ajan tasalla ja pyrittävä kehittämään alallaan mahdollisuuksien mukaan.

Kuljetusalan eri suoritealoja tarkastellessa huomasi hyvin kuinka paljon eri lainsäädäntöjä ja lakipykälä uudet kuljetusyrittäjät kohtaavat yrittäjyyden alkutaipaleella. Koska lakeja valvotaan tarkkaan esimerkiksi elintarvikealalla, määräytyy kalusto osaksi niin erilaisten säädösten kuin myös kuljetustarpeiden mukaan.

Riskejä on ja tulee olemaan aina alalla kuin alalla. Mutta uusikin yrittäjä voi päästä pitkälle ja välttää suurimmat riskit sekä vaarat jo hyvällä suunnittelulla.

LÄHTEET

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus elintarvikkeiden kuljetuslämpötiloista ja muista kuljetusoloista 597/2000.

Laki kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä 21.7.2006/693.

Hokkanen, S.: Inkinen, M. & Käenmäki, J. 2011. Tavaraliikenneyrittäjä. Jyväskylä. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Holopainen, T. & Levonen, A. 2008. Yrityksen perustajan opas. Helsinki. Edita Publishing Oy.

Ilmarinen. 2014. Sosiaalivakuutusmaksut. Viitattu 25.4.2014.

http://www.ilmarinen.fi/Production/fi/x_pdf_liitteet_julkaisut/Sosiaalivakuutusmaksut_ ja_avainluvu_t_2014.pdf

Meretniemi, I. & Ylönen, H. 2008. Yrityksen perustajan käsikirja. Keuruu. Otavan Kirjapaino Oy.

Patentti- ja rekisterihallitus. Perustamismaksut. Viitattu 21.4.2014.

<http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/tietopalvelut.html>

Skal. Liikennelupa. Viitattu 18.4.2014.

http://www.skal.fi/tietoa_meista/tietoa_kuljetusalasta/liikennelupa

Tukes. 2014. VAK- Vaarallisten aineiden kuljetus. Viitattu 27.4.2014.

<http://www.tukes.fi/fi/Toimialat/Kemikaalit-ja-kaasu/Vaarallisten-aineiden-kuljetus/>

Yrittäjät. Luvanvaraiset elinkeinot. Viitattu 15.4.2014.

<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/elinkeinovapaus/luvanvarainen/>

Yrittäjät. Yrityksen perustamisen vaiheet. Viitattu 13.4.2014.

<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/perustaminen/>

Yrittäjät. 2013. Yrittäjyys Suomessa. Viitattu 16.4.2014.

<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/suomenyrittajat/yrittajyysuomessa>

LIITTEET

Liite 1. Pääoman tarve

Investoinnit	euroa
<ul style="list-style-type: none">• rakennukset• koneet• laitteet ja kalusteet• asennukset, muutostyöt yms.• muut investointiluontaiset kulut	
= Investoinnit yhteensä	<u>95 500</u>
 Käyttöpääoma	
<ul style="list-style-type: none">• kulut ennen toiminnan aloittamista• ensimmäisten toimintakuukausien kulut, ennen riittävän tulosrahoituksen syntymistä• tarvittavat käteisvarat	
= Käyttöpääoma yhteensä	<u>48 000</u>
 + Investoinnit	<u>95 500</u>
+ Käyttöpääoma	<u>48 000</u>
+Kustannusylitysvaraus	<u>9 600</u>
 = Pääoman tarve yhteensä	<u>153 100</u>

Liite 2. Rahoitus

Pääoman tarve on 153 100, jonka rahoitus on suunniteltu seuraavasti:

+ Oma rahoitus	<u>16 000</u>
+ Vieras rahoitus	<u>118 000</u>
+ Avustukset	<u>20 000</u>
= Rahoitus yhteensä	<u>154 000</u>

Vieras rahoitus haetaan seuraavasti:

Luotonantaja	euroa	luotonaika vuosina	korko %
<u>Pankki,</u> <u>pitkäaikainen laina</u>	<u>67 000</u>	<u>6</u>	<u>3,5</u>
<u>Finnvera oy</u>	<u>35 000</u>	<u>5</u>	<u>3,25</u>
<u>Osamaksurahoitus</u>	<u>16 000</u>	<u>5</u>	<u>6</u>

Vakuutuksia on käytettävissä seuraavasti:

Vakuus	Käypä arvo(euroa)	Vakuusarvo
<u>Kiinteistökiinnitys</u>	<u>140 000</u>	<u>86 000</u>
<u>Ajoneuvokiinnitys</u>	<u>70 000</u>	<u>49 000</u>
<u>Omavelkainen takaus</u>	<u>19 000</u>	<u>19 000</u>

Liite 3. Tulosbudjetti 1. toimintavuodelle

	euroa
LIIKEVAIHTO	<u>330 000</u>
muuttuvat kulut	<u>76 400</u>
= MYYNTIKATE	<u>253 600</u>
kiinteät palkat + sivukulut	<u>89 000</u>
vuokrat	<u>24 000</u>
muut kiinteät kulut	<u>25 700</u>
= KAYTTÖKATE	<u>114 900</u>
korot ja rahoituskulut	<u>4 400</u>
= RAHOITUSTULOS	<u>110 500</u>
lainojen lyhennykset	<u>24 600</u>
= NETTOTULOS (ennen veroja)	<u>85 900</u>